

STILLE TIJD

Thema: De profetische boeken in de Bijbel

- Probeer iedere dag specifiek tijd te maken voor een ontmoeting met Jezus Christus door het lezen en overdenken van zijn Woord.
- Bid, praat met Jezus en maak een paar korte aantekeningen in je map over deze bijbelgedeelten.
- Schrijf op wat je aanspreekt, wat je opvalt, wat je mooi of moeilijk vindt of wat je duidelijk wordt.

- Dag 1 1 Petrus 1:8-13.
Christus is de Auteur van de profetieën in het Oude Testament.
- Dag 2 Jesaja 1:10-20.
De profeten verkondigden waarheden over Gods wil.
- Dag 3 Jesaja 40:11-31.
De profeten verkondigden waarheden over wie God is.
- Dag 4^{BS} Jesaja 52:13–53:12.
De profeten profeteerden de komst van de Messias.
- Dag 5 Jesaja 55:1-13.
De profeten verkondigden dat de Messias volken zou gaan uitnodigen (alternatieve vertaling).¹
- Dag 6 Jeremia 23:1-6.
De profeten profeteerden tegen slechte herders (leiders).
- Dag 7 Jeremia 23:16-32.
De profeten profeteerden tegen de valse profeten.
- Dag 8 Ezechiël 18:1-32.
De profeten riepen mensen op tot bekering.
- Dag 9 Ezechiël 33:1-11.
De profeten waarschuwden als Gods wachters.
- Dag 10 Ezechiël 36:22-28.
De profeten profeteerden wat er in het Nieuwe Testament zou gaan gebeuren.
- Denk na over 2 Koningen 6:15-17. God kan je geestelijke ogen openen!
 - Vraag God om je geestelijke ogen te openen om te zien wie met je is!
 - Bid elke dag voor iemand of iets specifiek en zie uit naar wat God doet (Psalm 5:4).

STUDIE

Thema: De profetische boeken

Lees studie 13 goed door voor de volgende bijeenkomst. Heb je er vragen over, schrijf ze op en mail ze naar je kringleider, dan gaan wij samen op zoek naar de antwoorden.

BIJBELSTUDIE

Thema: Een profetie over de Dienaar van de Heer

Als je wilt, kun je alvast de bijbelstudie voor de komende bijeenkomst voorbereiden door het bijbelgedeelte een keer te lezen.

Gebruik hierbij de '5 stappen-methode' voor bijbelstudie. Het bijbelgedeelte is: **Jesaja 52:13–53:12**.

MEMORISATIE

Motivatie.

Jezus kende bijbelgedeelten uit zijn hoofd (Lucas 4:4-13). Jij ook?

Leer het onderstaande vers uit je hoofd of leer dat vers uit de vertaling die jouw voorkeur heeft.

DE PROFETISCHE BOEKEN

Hebreeën 1:1-2

Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, maar nu de tijd ten einde loopt heeft Hij tot ons gesproken door zijn Zoon.
Hebreeën 1:1-2 (NBV)

De LXX vertaalt: Jesaja 55:5. "Jij zult *volken* ontbieden die je nog niet kende, en *volken* die jou nog niet kenden zullen zich haasten om bij je te zijn" (meervoud).

13. De profetische boeken

De oudtestamentische profeten waren:

Amos (788–737 v.Chr.), Jona (783–743 v.Chr.), Hosea (754–714 v.Chr.), Jesaja (740–680 v.Chr.), Micha (737–727 v.Chr.), Nahum (660 v.Chr.), Zefanja (639–630 v.Chr.), Jeremia (627–586/550 v.Chr.), Daniël (605–537 en tweede eeuw v.Chr.), Ezechiël (593–571 v.Chr.), Habakuk (608–605 v.Chr.), Obadja (na 586 v.Chr.), Haggai (520 v.Chr.), Zacharia (520–518 v.Chr.), Joël (500–400? v.Chr.) en Maleachi (432–420 v.Chr.). Voor hun profetieën geldt dat sommige profetieën op een *letterlijke wijze* vervuld zijn of worden en anderen op een *niet letterlijke wijze* vervuld zijn of worden. Maar al hun profetieën moeten uitgelegd worden in het licht van wat het Nieuwe Testament openbaart!

A. De profeten in het Oude Testament

1. Wat is een profeet?

In het Oude Testament is een ‘profeet’ iemand die met een boodschap van God naar mensen toe komt (Deuteronomium 18:18). Het woord ‘profeteren’ betekent ‘verkondigen’. De profeten ontvingen openbaringen (onthullingen) door de directe inspiratie van Gods Geest. De openbaringen werden op bovennatuurlijke wijze in het bewustzijn van de profeten gebracht. God liet daarbij het eigen karakter van de profeet wel intact. Iedere profeet sprak in zijn eigen stijl. De profeten maakten onderscheid tussen hun eigen woorden en Gods Woord en verklaarden dat de openbaringen van God niet uit hun eigen hart of denken voortkwamen (2 Petrus 1:19-21), zoals bij de valse profeten (Jeremia 14:14) (*Lees* Jeremia 23:9-32 en Ezechiël 13:2-3,17-23).

2. Hoe profeteerden de profeten?

De profeten maakten Gods boodschappen op verschillende manieren bekend - via woorden, handelingen (uitbeeldingen) (Jeremia 19:10-11a; 28:10), wonderen (1 Koningen 18:37-40; vgl. 2 Korintiërs 12:12; Hebreëen 2:4) of geschriften (Jeremia 30:2; 36:2,28,32). Verder spraken de profeten tot Israël in termen die Israël kon begrijpen. In hun profetieën en beschrijvingen over de Messias en zijn Koninkrijk bijvoorbeeld maakten ze gebruik van oudtestamentische begrippen als ‘tempel’, ‘altaar’, ‘priesterschap’, ‘offers’, ‘besnijdenis’, ‘het land van Israël’ en ‘het volk van Israël’.

3. Wat profeteerden de profeten?

De profeten gaven Gods woorden door in de vorm van onderricht, beloften, aansporingen, vermaningen, waarschuwingen en dreigementen. De profeten verkondigden openbaringen over God Zelf (*Lees* Jesaja 40:11-31), over Gods wil (wet) en Gods eeuwige plan (Jesaja 49:6; 56:3-8). Ze verklaarden het verleden (Jesaja 48:3-6a; Jeremia 2:11-13), belichtten het heden (Jesaja 48:17-18; Jeremia 2:20-22), of openbaarden de toekomst (Jesaja 48:6b-8a; Jeremia 2:36-37; *Lees* Jeremia 23:1-8;

29:10-11). Maar de profeten werden vooral door God gestuurd wanneer het volk Israël van God en zijn plan afdwaalde. Dan verkondigden de profeten Gods rechtvaardige oordelen tegen het volk, bijvoorbeeld over de vernietiging van Israël en Juda en hun ballingschap naar Assyrië en Babel (Jeremia 1:5,10; hfst. 27; hfst. 46–51; Ezechiël 25–32). Maar de profeten verkondigden ook Gods genadige beloften aan zijn volk voor wie zich bekeerden van zonde en onrecht (Ezechiël 33:7-11) (*Lees* ook Ezechiël 33:12-20)! Een ‘overblijfsel’ of ‘rest’ van Gods volk in de ballingschap zou zich bekeren en terugkeren naar een vernieuwd Israël en naar de sterke God (Jesaja 1:9; 10:20-23). De sterke God is Jezus Christus (vgl. Jesaja 10:21 met Jesaja 9:5 NBG). Voor hen zou Israël weer opgebouwd worden (*Lees* Ezechiël 34:11-24; 36:16–38).

4. Voorwaardelijke en onvoorwaardelijke profetieën

De profetieën in het Oude Testament konden voorwaardelijk of onvoorwaardelijk zijn. Aan sommige profetieën in het Oude Testament waren geen voorwaarden verbonden. Dit zijn vooral de profetieën over de Messias (bv. Jesaja 9:5-6 NBG). Maar aan de meeste profetieën in het Oude Testament waren wel voorwaarden verbonden. Dit houdt in dat God verkondigde (beloofde, voorzegde) iets te zullen doen, maar dan moest Israël wel aan bepaalde voorwaarden voldoen. In het Oude Testament deed God beloften aan Israël met betrekking tot een toekomstige terugkeer naar het land en een toekomstig herstel van het land en volk. Maar deze profetieën waren altijd voorwaardelijk! De profetieën (beloften) zouden alleen vervuld worden wanneer Israël de HEER en zijn verbond trouw bleef en zijn geboden bleef gehoorzamen. Het volk Israël werd herhaaldelijk gewaarschuwd dat afval van de HEER zou leiden tot het intrekken van Gods beloften! Maar ook dat berouw en bekering zouden leiden tot het intrekken van Gods dreigementen (Jeremia 18:5-10)!

God is soeverein en is niet verplicht om welke belofte dan ook te vervullen aan een ongehoorzaam Israël of ongehoorzame christengemeente in onze tijd. Alle beloften die God in het Oude Testament aan Israël gegeven heeft, zijn:

- óf ingetrokken door ongehoorzaamheid (Jeremia 18:11-12)
- óf ze worden aan anderen gegeven, omdat zij wel vrucht dragen (Matteüs 21:41-44; 2 Korintiërs 1:20)
- óf ze zijn al vervuld (Lucas 24:44-45, enz.)
- óf ze worden in een veel verdere strekking en in een hogere zin vervuld (vergelijk Jesaja 7:14-16 met Matteüs 1:23. Vergelijk ook Jesaja 60:10-22 met Openbaring 21).

5. Profetie en vervulling

Het hele Oude Testament is eigenlijk een profetie die zijn vervulling vindt in het Nieuwe Testament. De wet en de instellingen van het volk Israël vinden hun vervulling in Jezus Christus en zijn Koninkrijk (Jesaja 49:3; Matteüs 5:17). Bepaalde historische gebeurtenissen in het Oude Testament, zoals de schepping, de exodus en de terugkeer uit de ballingschap zijn profetische ‘typen’, die hun gees-

relieke vervulling vinden in de boodschap van verlossing in het Nieuwe Testament. De theocratie in het Oude Testament wordt nu vervuld door Koning Jezus. Vele beloften in het Oude Testament zijn profetieën en vinden hun werkelijke vervulling in het Nieuwe Testament.

B. Uitleg van de profetieën in het Oude Testament

1. Bekijk de profetieën in het licht van het Nieuwe Testament!

Het is belangrijk te onthouden dat het Oude en het Nieuwe Testament samen één boek zijn. Het is één doorlopende en steeds duidelijker wordende openbaring van Gods plan van de schepping (Genesis) tot de herschepping (Openbaring). Alle profetieën in het Oude Testament moeten daarom in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden! De openbaring in het Nieuwe Testament leert ons:

- a. dat over de openbaring in het Oude Testament als het ware nog een *sluier* ligt. Alleen Jezus Christus kan deze sluier wegnemen en daarom kan alleen een wedergeboren christen het Oude Testament goed leren begrijpen (2 Korintiërs 3:14-16; 1 Petrus 1:9-12).
- b. dat de instellingen en sommige personen in het Oude Testament *een schaduw, afbeelding of zinnebeeld* waren van de werkelijkheden die in Jezus Christus zouden komen (Kolossenzen 2:17; Hebreeëen 8:5-6; 9:8-10; 10:1). Het hele Oude Testament met het land Israël, de berg Sion, de stad Jeruzalem, de tempel, de ceremoniën, de profeten, de priesters en de koningen zijn niet alleen historische werkelijkheden uit het verleden, maar zijn ook een *profetie* (verkondiging) die in Jezus Christus op een hoger vlak in vervulling gaan (Matteüs 5:17). Deze schaduwen en typen worden dan op een hoger vlak voortgezet en uitgebreid naar alle volken. Bv. 'het land' Israël (Genesis 15:18) wordt 'de wereld' (Romeinen 4:13); 'het aardse Jeruzalem' wordt 'het hemelse en nieuwe Jeruzalem' (Hebreeëen 12:22-24); 'de tempel' wordt 'de Gemeente' (Efeziërs 2:19-22); en de uitverkoren en gezalfde profeten, priesters en koningen in het Oude Testament worden in het Nieuwe Testament Christus: de Profet (Handelingen 3:22-24), de Priester (Hebreeëen 7:20b-28) en de Koning (Openbaring 17:14). Ook christenen krijgen profetische, priesterlijke en koninklijke functies (1 Petrus 2:9-10).
- c. dat het Oude Testament *het oude (eerste) verbond* (de Wet) bevatte die bij de eerste komst van Jezus Christus vervangen werd door het nieuwe (tweede) verbond (Hebreeëen 7:12; 8:7-9).
- d. dat Gods oudtestamentische volk alleen samen met Gods nieuwtestamentische volk de volmaaktheid bereikt (Hebreeëen 11:39-40)!
- e. dat niemand de bevoegdheid of het goddelijk inzicht heeft om de profetieën in het Oude Testament correct uit te leggen los van de openbaring in het Nieuwe

Testament (2 Petrus 1:19-21)! De openbaring in het Nieuwe Testament is de sleutel tot de juiste uitleg van de profetieën in het Oude Testament! En daarom moeten de profetieën niet per se letterlijk uitgelegd worden of alleen beperkt worden tot het nationale volk van Israël.

2. Het Nieuwe Testament onthult dat sommige profetieën niet letterlijk vervuld worden

Bepaalde uitspraken van de profeten van het Oude Testament hebben een letterlijke betekenis, maar ook *een veel verder strekkende, niet-letterlijke, symbolische betekenis*. Het Nieuwe Testament onthult dan *de werkelijke geestelijke betekenis en vervulling*.

- a. De letterlijke berg 'Sion' is al in het Oude Testament een *symbool* van de mensen in Israël die op God vertrouwen (Jesaja 49:14-16a), of van het land van Israël (Jesaja 51:3), of van de stad Jeruzalem in Israël (Jesaja 52:1-2). Maar het Nieuwe Testament onthult dat 'de berg Sion' hetzelfde is als 'het hemelse Jeruzalem', de nieuwtestamentische Gemeente (Hebreeëen 12:22-24).
- b. De nieuwe aarde. Een ander voorbeeld is de beschrijving van de nieuwe aarde in Jesaja 65:1-25. Deze beschrijving blijft in het Oude Testament beperkt tot het nieuwe land van Israël. Maar in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament wordt duidelijk dat dit vernieuwende werk van God in *Israël* een profetisch beeld was van het vernieuwende werk van God op de *hele aarde*. Niet alleen het land van Israël (Jesaja 65:17), maar heel de tegenwoordige aarde en het universum zullen als een nieuwe aarde en een nieuw universum worden (2 Petrus 3:13)!

3. Het Nieuwe Testament onthult dat profetieën niet beperkt tot Israël vervuld worden

Alleen de openbaring in het Nieuwe Testament maakt duidelijk waar de profetieën werkelijk over gaan. Twee voorbeelden:

- a. De profet Amos profeteerde dat 'het vervallen huis van David weer herbouwd zal worden' (Amos 9:11-12). Deze profetie wordt uitgelegd in Handelingen 15:14-18. Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten we dat de profet Amos en Jakobus met de woorden 'het herbouwen van het vervallen huis van David' niet spraken over een toekomstig nationaal herstel van het volk van Israël, maar over de opbouw van het volk van God uit de heidenen (niet-Joden)!
- b. De profeten Ezechiël en Joël profeteerden over de toekomstige uitstorting van de Heilige Geest en de veranderingen die het in de mensen van Israël teweeg zou brengen (Ezechiël 11:19-20; 36:24-28; Joël 3:1-2; Joël 2:28-32 NBG). Zonder de vervulling van deze profetie in het Nieuwe Testament, zouden deze woorden opgevat kunnen worden als alleen tot het volk Israël gericht. Alleen in het licht van de openbaring (ondericht) in het Nieuwe Testament weten we dat de profeten Ezechiël en Joël niet alleen spraken over de

uitstorting van de Heilige Geest over de Joden (*Lees* Handelingen 2:16-21), maar ook over de uitstorting van de Heilige Geest over de niet-Joden (*Lees* Handelingen 2:39; 11:14-18; 15:7-11).

4. Het Nieuwe Testament onthult dat de profetieën tot alle gelovigen gericht zijn en niet uitsluitend tot Israël

Uit bovenstaande voorbeelden blijkt dat met het woord 'Israël' in het Oude Testament niet altijd letterlijk het natuurlijke volk van Israël bedoeld wordt (Romeinen 9:6a). Vooral in de profetieën in het Oude Testament worden met 'Israël' vaak de *gelovigen* uit het natuurlijke volk van Israël, dus 'Gods geestelijke volk' (Romeinen 9:6b) bedoeld! Het geestelijke volk van God bestond in de tijd van het Oude Testament hoofdzakelijk uit gelovige Joden, maar er waren ook gelovige niet-Joden (*Lees* Jesaja 56:3-8). Later in de tijd van het Nieuwe Testament bestaat het geestelijke volk van God uit gelovige Joden en gelovige heidenen (Romeinen 2:28-29; Galaten 6:14-16; Filippenzen 3:3)! De profetieën (beloften) in het Oude Testament zijn dus voor alle mensen bedoeld en niet exclusief voor Israël!

De beloften in het Oude Testament zijn profetieën die hun vervulling in het Nieuwe Testament vinden. In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament worden alle beloften in het Oude Testament in en door Jezus Christus en niet door Israël vervuld (2 Korintiërs 1:20)! Veel van Gods beloften in het Oude Testament zijn *schijnbaar* alleen aan het volk Israël gedaan, maar het Nieuwe Testament onthult dat ze *werkelijk* bedoeld zijn voor *gelovigen* uit alle volken (inclusief de gelovigen uit Israël)! (*Lees* Galaten 3:16-29). Dit inzicht komt pas met de openbaring in het Nieuwe Testament (Efeziërs 3:2-6)!

5. De openbaringen van God bestaan alleen uit het Oude en het Nieuwe Testament en worden nooit meer uitgebreid

Sommige christenen beschouwen ten onrechte hun eigen profeteren en profetieën van vandaag als verdere en nieuwe openbaringen van God. Zo stellen ze hun eigen profetieën boven Gods openbaring in de Bijbel. God heeft vroeger vele malen en op vele wijzen tot de voorouders gesproken door de profeten van het Oude Testament. Maar 'nu de tijd ten einde loopt', d.w.z. vanaf de eerste komst van Christus (Handelingen 2:17) tot de terugkomst van Christus (Johannes 6:39) heeft God zijn ultieme Woord tot mensen gesproken in Jezus Christus (Hebreeë 1:1-2)!

Na de eerste komst van Jezus en de voltooiing van de Bijbel kunnen geen profetieën en openbaringen meer aan Gods openbaring in de Bijbel toegevoegd worden (Openbaring 22:18-19)! God spreekt vandaag tot ons in en door de woorden die al in de Bijbel opgeschreven staan! Paulus zegt, "U moet namelijk uit ons voorbeeld deze regel leren: houd u aan wat geschreven staat." Bedenk niets boven wat er geschreven staat (in de Bijbel) (1 Korintiërs 4:6b HSV).

C. Liefde is belangrijker dan uitleg van de profetieën

De uitleg van profetieën en apocalyptische symbolen in de Bijbel hebben al vele christenen verdeeld. Deze verdeeldheid kan het geloof ondermijnen van zowel christenen als niet-christenen. De uitleg van de profetieën moet daarom ondergeschikt blijven aan het duidelijke onderwijs in de Bijbel dat zich richt op liefde en verandering.

1. Leg je toe op het duidelijke onderwijs in de Bijbel

Niet de juiste uitleg van de profetieën over de terugkomst van Jezus geeft christenen troost en bemoediging, maar juist het feit dat we, hoe die gebeurtenissen ook zullen plaatsvinden, zullen delen in zijn heerlijkheid (*Lees* 1 Tessalonicenzen 4:13-5:11)! Het is nuttiger en heilzamer om je toe te leggen op het duidelijke onderwijs in de Bijbel en dat te gehoorzamen. Houd je vooral bezig met je persoonlijke relaties met God, met je gezin, met andere mensen en met je door God gegeven taak voor je leven. Richt je op het evangeliseren van de wereld, het maken van discipelen, het opbouwen van de Gemeente en vooral op de verheerlijking van God! Dat is belangrijker dan redetwisten over de juiste uitleg van profetieën.

2. Leg profetieën uit met nederigheid

Jezus zegt, "Het is niet uw zaak de tijden of gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan Zich gehouden heeft" (Handelingen 1:7 NBG). Paulus zegt, "Ik hoef u niet te schrijven over het moment waarop dit zal gebeuren, want u weet zelf maar al te goed dat de dag van de Heer komt als een dief in de nacht" (1 Tessalonicenzen 5:1-2). Daarom zijn 'de tijd' en het 'moment' of 'ogenblik' echt onvoorspelbaar! Daarom dienen we profetieën met een grote mate van nederigheid uit te leggen. Want wanneer meningen met betrekking tot de toekomstige gebeurtenissen met kracht naar voren gebracht worden maar later vals blijken te zijn, zal deze vergissing het geloof van veel mensen ondermijnen i.p.v. opbouwen!

3. Maak liefde je doel en niet kennis

Paulus zegt, "Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn" (1 Korintiërs 13:2). Daarom is elkaar liefhebben veel belangrijker in de ogen van God dan de juiste kennis over profetieën (Romeinen 13:10). Besluit "liever het argument te verliezen en de mens te winnen, dan het argument te winnen en de mens te verliezen."

4. Reageer op een bepaalde profetie zoals de Heilige Geest dat oorspronkelijk bedoelde

Wanneer een profetie gaat over een waarschuwing of dreigement, reageer dan met bekering en verandering van leven. Wanneer een profetie gaat over een belofte, reageer dan met dankzegging, vreugde, hoop, bemoediging, uithoudingsvermogen en met volharding. De uiteindelijke bedoeling van alle profetieën is niet kennis, maar een veranderd leven.